

Vasastans Montessoriskola

Rektorn vid Vasastans Montessoriskola

Beslut för fristående grundskola och fritidshem

efter tillsyn av Vasastans Montessoriskola
i Stockholms kommun

Tillsyn i Vasastans Montessoriskola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Stockholms kommun under Våren 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Vasastans Montessoriskola besöktes av Skolinspektionen den 29 januari 2013.

Fakta om skolan

Vasastans Montessoriskola är belägen centralt i stadsdelen Norrmalm i Stockholms kommun och drivs av ideellt föräldrakooperativ. Skolan leds av en rektor som till sin hjälp har en biträdande rektor.

Skolan har elever i förskoleklass samt i grundskolans årskurs 1-9. Verksamheten är uppdelad så att fritidshem (för elever i förskoleklass och åk 1-3), förskoleklass och årskurserna 1-5 bedrivs i lokaler på Hälsingegatan och verksamheten i årskurserna 6-9 bedrivs i lokaler på Tomtebogatan. Det är cirka 15 minuters gångavstånd mellan byggnaderna. Eleverna i årskurs 4-9 får undervisning i ämnet bild, musik och textilslöjd i lokalerna på Tomtebogatan. Lärarna är indelade i tre arbetslag utifrån de tre gruppindelningarna - årskurs 1-3, årskurs 4-5 samt årskurs 6-9. Vissa lärare arbetar i flera arbetslag då de undervisar i flera årskurser. Fritidspersonalen samarbetar med lärare under skoldagen och ansvarar tillsammans med skolans lärare även för en del av undervisningen i skolans så kallade Eq (en del i skolans värdegrundsarbete). De arbetar också som resurs i klasserna samt stöttar elever med särskilda behov. Fritidshemspersonalen har också gemensamma planeringar med skolans lärare varje vecka där man kan stämma av vad som sker i verksamheten och bland eleverna.

Vid tidpunkten för tillsynen har skolan 125 elever varav 13 elever i förskoleklass. Skolans förskoleklass är integrerad i förskolans 3-6 års grupper. På fritidshemmet finns 30 elever inskrivna.

Skolverket godkände Vasastans Montessoriskola i Stockholms kommun som en fristående grundskola för årskurserna 1-6 genom beslut den 9 juni 1992 (dnr 1992:498) samt för årskurserna 7-9 den 25 mars 1997 (dnr 1996:2068). I underrättelse den 24 november 1999 konstaterar Skolverket att Vasastans Montessoriskola har godkännande att bedriva förskoleklass i anslutning till skolan. Fritidsverksamheten bedrivs enligt tillstånd från Stockholms kommun.

Kunskapsresultat

Enligt Skolverkets uppföljningsstatistik (SIRIS) från läsåret 2011/12 nådde 100 procent av eleverna kravnivåerna i de nationella ämnesproven i årskurs 3 i matematik samt ämnena svenska och svenska som andraspråk. Av skolans egna sammanställning framgår dock inte elevernas resultat i de naturorienterade och de samhällsorienterade ämnena.

Skolverkets statistik från läsåret 2011/12 visar att även 100 procent av eleverna i årskurs 6 nådde kravnivåerna för de nationella ämnesproven i matematik, engelska samt svenska och svenska som andraspråk. Detta är genomgående bättre än motsvarande resultat för riket. Av skolans egna sammanställningar av resultaten i samtliga ämnen framgår att måluppfyllelsen även där är 100 procent. Också för årskurs 5 visar skolans egna sammanställningar att måluppfyllelsen i samtliga ämnen under åren 2008-2011 varit hög. Med undantag för ämnena svenska, matematik och engelska där den legat på 82 procent som lägst i engelska år 2009, 91 procent i svenska år 2008 samt 91 procent i matematik under åren 2008-2011, har den varit 100 procent.

Enligt Skolverkets statistik för Vasastans Montessoriskola år 2012 var det genomsnittliga meritvärdet 244 poäng i årskurs 9, jämfört med 226 poäng för kommunen och 211 poäng för riket. Andelen elever i årskurs 9 som uppnådde målen i alla ämnen läsåret 2011/12 var 93 procent. Motsvarande siffra för kommunen var 76 procent och för riket 77 procent. Då antalet elever i årskurs 9 som deltog i nationella ämnesproven läsåret 2011/2012 understeg tio, finns inget resultat redovisat i SIRIS.

Enligt skolans egna sammanställning över måluppfyllelsen i samtliga ämnen i årskurs 9 under åren 2008-2012 framgår att 100 procent av eleverna har nått kunskapskrav i samtliga ämnen med undantag för år 2011 då måluppfyllelsen i ämnena idrott- och hälsa och musik var 85 procent samt år 2012 i ämnena hem- och konsumentkunskap och matematik var 93 procent.

Andelen behöriga elever till gymnasieskolans högskoleförberedande program år 2012 var 100 procent, i jämförelse med 86,5 procent för riket.

Helhetsbedömning

Tillsynen av Vasastans Montessoriskola visar att eleverna uppnår mycket goda kunskapsresultat. Samtliga elever i de lägre årskurserna når kravnivåerna på de nationella ämnesproven. Kunskapsresultaten i de högre årskurserna visar även de att skolan har en hög måluppfyllelse och att den har varit stabil de senaste fem läsåren.

Vad gäller verksamheten i fritidshemmet bedömer Skolinspektionen att den stimulerar elevernas utveckling och lärande.

Tillsynen visar att rektorn har god kännedom om verksamheten genom att bland annat regelbundet delta i arbetslagsträffar. På skolan råder en familjär atmosfär och hög grad av arbetsro, något som även bekräftades under besöket på skolan. Varje elev blir enligt rektorn sedd och skolan arbetar i mycket stor utsträckning utifrån elevernas individuella behov.

Enligt rektorn identifieras elever med behov av särskilt stöd snabbt och får även det stöd de har rätt till men rektorn uppger att antalet elever med stödbehov under de senaste åren har ökat. Tillsynen visar att skolan behöver utveckla arbetet med åtgärdsprogram så att de även omfattar en beskrivning av hur åtgärderna ska följas upp samt bättre konkretiserar elevernas behov relaterat till kunskapskraven.

På skolan bedrivs ett kvalitetsarbete som beskrivs i skolans dokument "Systematiskt kvalitetsarbete för Vasastans Montessoriskola". Rektorn behöver dock som ett led i det systematiska kvalitetsarbetet sammanställa och analysera kunskapsresultaten samt planera och genomföra insatser som säkerställer likvärdighet i betygssättningen och bedömningen av de nationella proven.

Skolan arbetar aktivt med förebyggande åtgärder för att motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling och har dokumenterat arbetet i en plan mot kränkande behandling. Skolan behöver dock synliggöra att de åtgärder som vidtas är ett resultat av en kartläggning som utgår från varje enskild verksamhets specifika behov och förutsättningar.

Tillsynen visar vidare att elever i de yngre årskurserna inte har tillgång till personal med kompetens för att tillgodose deras behov av vägledning de har rätt att få inför framtida studie- och yrkesval. Skolan erbjuder inte heller eleverna språkval i enlighet med bestämmelserna. Skolan bör även säkerställa att elever har tillgång till ett skolbibliotek som bättre svarar mot kravet om gemensam och ordnad resurs av medier och information. Den gemensamma resursen ska ställas till elevernas och lärarnas förfogande och kunna ingå i skolans pedagogiska verksamhet, med uppgift att stödja elevernas kunskapsutveckling.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Vasastans Montessoriskola att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 7 juni 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet, studiero och en god miljö

Bedömning

Vasastans Montessoriskola måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet, studiero och en god miljö.

- Se till att varje enskild verksamhet tydligt framgår av planen mot kränkande behandling och att de åtgärder och redogörelser som anges är anpassade utifrån varje verksamhets specifika behov och förutsättningar.

Motivering

Huvudmannen ska enligt skollagen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling. Huvudmannen ska även se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

I Skolverkets allmänna råd för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling (SKOLFS 2012:10) anges att arbetet bör bedrivas så att det återspeglar förhållandena i varje enskild verksamhet.

Skolinspektionen har tagit del av Vasastans Montessoriskolas plan mot kränkande behandling, kallad Likabehandlings- och Jämställdhetsplan, i vilken skolans arbete mot kränkande behandling beskrivs. Av planen framgår hur man arbetar med förebyggande åtgärder vid skolan samt arbetsgången för vilka åtgärder som ska vidtas i händelse av kränkningar, mobbning eller trakasserier. Det saknas dock en redovisning av vilka åtgärder skolan avser att vidta under det innevarande läsåret mot bakgrund av en kartläggning av verksamheternas förutsättningar och behov. Planen utgår dessutom inte från de olika verksamheternas specifika förutsättningar och behov och de åtgärder som beskrivs blir därmed inte heller anpassade utifrån dessa.

Utredningen visar att det finns brister i skolans arbete mot kränkande behandling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs avhjälpa bristerna.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

Särskilt stöd**Bedömning**

Vasastans Montessoriskola måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Rektorn ser till att åtgärdsprogrammen utarbetas så att de anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Skolinspektionen har tagit del av ett antal åtgärdsprogram som utarbetats under höstterminen 2012 i Vasastans Montessoriskola och kan konstatera att de varierar i kvalitet. Elevens specifika behov samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas framgår inte alltid tydligt. I vissa åtgärdsprogram är målen för eleverna generellt hållna och inte kopplade till kunskapskraven. Exempel på sådana mål är "Täppa igen de kunskapsluckor som finns i spanska" och "Vi ska arbeta för att nå alla kunskapskrav för årskurs 3, i matematik".

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans arbete med åtgärdsprogram. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs åtgärda dessa brister.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

Bedömning och betygssättning**Bedömning**

Vasastans Montessoriskola måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Säkerställa att lärarna får stöd för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg.

Motivering

Rektorn har i skollagen ett utpekat ansvar för att betyg sätts i enlighet med de föreskrifter som gäller för betygsättning. Enligt förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 667) är syftet med bestämmelsen att särskilt markera rektorns ansvar för en rättvis och likvärdig betygsättning. Det innebär att rektorn måste se till att lärarna är förtrogna med regelverket och att de ges stöd för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg. Av läroplanen framgår vidare att lärarna ska samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen.

Av intervjun med rektorn framgår att Vasastans Montessoriskola är en liten skola och att det endast i vissa ämnen finns flera ämneslärare för skolans lägre respektive högre årskurser. Enligt rektor saknar därför lärarna i nuläget någon större möjlighet till samverkan inom skolan med andra lärare i samma ämne vad gäller bedömning och betyg. Rektor menar dock att ämneslärarna under studiedagar i början på varje läsår ges möjlighet att föra diskussioner i de lägre och högre årskurserna kring "röda tråden" i ämnet samt arbetssätt för kommande läsår. Även enskilda lärare emellan förs diskussioner kring elevens utveckling mot målen och kunskapsresultat. Utöver detta saknas möjlighet för ämneslärare att diskutera bedömnings- och betygsättningsfrågor med en ämneskollega. Det sker heller ingen sambedömning av till exempel nationella prov.

Rektorn uppger dock att det förs diskussioner om hur skolan ska komma tillrätta med avsaknaden av organiserat bedömningsforum för ämneslärarna. Ett led i detta är att skolan nyligen har startat ett samarbete med en annan skola och att lärarna i de yngre årskurserna därmed kommer att ges möjlighet att genom samtal med andra ämneslärare utveckla undervisningen och bedömningen av elevernas kunskaper. Motsvarande lösning söks även för lärare i de äldre årskurserna. Tillsynen visar ändå att analyser och diskussioner kring likvärdig bedömning inte görs på ett strukturerat och medvetet sätt vilket innebär att rektorn saknar underlag för att kunna bedöma huruvida betygsättningen i Vasastans Montessoriskola är likvärdig.

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med likvärdig bedömning och betygsättning. Verksamheten uppfyller inte därmed författningarnas krav och huvudmannen föreläggs avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 34 §, 3 kap. 14 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Vasastans Montessoriskola måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att rektorn ansvarar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete på skolnivå som dokumenteras och innefattar planering, uppföljning och utveckling av verksamheten vid skolan.

Motivering

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå genomförs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) bör rektorn se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser. Rektorn bör även se till att skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

Enligt rektorn sker det ett kontinuerligt kvalitetsarbete på skolan genom bland annat planeringsveckor och studiedagar samt genom elev- och föräldraenkäter. Rektorn hänvisade under intervjun även till det dokument som beskriver skolans systematiska kvalitetsarbete för läsåret 2012/13. Skolinspektionen har tagit del av detta dokument. Dokumentet saknar redogörelse för skolans utvecklingsområden, sammanställningar och analyser av elevernas kunskapsresultat och måluppfyllelse över tid. Likaså saknas en utvärdering av förra årets insatser och bakgrund och orsaker till innevarande års utvecklingsinsatser.

Rektor uppgav dock under intervjun att dokumentet ska revideras varje år och rektors avsikt är att under kommande läsår föra in en utvärdering av innevarande års utvecklingsinsatser. Av skolans egen sammanställning framgår inte heller elevernas resultat i de naturorienterade och de samhällsorienterade ämnena i årskurs 3.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

4 kap. 4-7 §§ skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro**Bedömning**

Vasastans Montessoriskola måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Se till att urval och antagning till förskoleklassen görs enligt författningarna och för enskild huvudman utifrån godkännandet.
- Se till att utbildningen i skolan är avgiftsfri.
- Se till att skolan som språkval erbjuder minst två av språken franska, spanska och tyska.
- Se till att även eleverna i de yngre årskurserna har tillgång till personal med kompetens för att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval.

Motivering

Enligt skollagen ska alla ha lika tillgång till utbildning i skolväsendet om inte annat följer av lagen. När det gäller fristående grundskolor ska de, enligt skollagen, vara öppna för alla elever som har rätt till utbildning i grundskolan. Utbildningen får dock begränsas till att avses vissa årskurser, elever som är i behov av särskilt stöd och vissa elever som utbildningen är speciellt anpassad för. Utgångspunkten i skollagen är att utbildningen vid skolan ska vara avgiftsfri. Om det inte finns plats för alla sökanden är huvudregeln enligt skollagen att urvalet ska göras på de grunder som Skolinspektionen godkänner.

Huvudmannen Vasastans montessoriskola, ideell allmännyttig förening, har vid en ordinarie stämma i oktober 2012 beslutat om att revidera föreningens stadgar, då de innehöll krav som inte är förenliga med bestämmelserna i skollagen. Stadgarna träder formellt inte i kraft förrän vid ordinarie årsstämma 2013. Under intervjun med skolans rektor och huvudman bekräftades dock att föreningen redan nu följer de nya stadgarna.

Av föreningens reviderade stadgar framgår att elevernas vårdnadshavare är medlemmar i föreningen, ingår i olika arbetsgrupper och åläggs vissa skyldigheter. Att utföra obetalda arbetsinsatser är enligt Skolinspektionens mening en otillåten avgift. Enligt de reviderade stadgarna kan en medlem dessutom, om denne inte uppfyller sina skyldigheter eller ekonomiska förpliktelser, uteslutas ur föreningen efter beslut av styrelsen. Skolinspektionen bedömer utifrån detta

att skolans information med dess krav på medlemskap och förväntade arbetsinsatser kan leda till att föräldrar inte ansöker om en plats för sitt barn på skolan. Skolan är därför inte öppen för alla.

Vidare framgår av stadgarna att barn antas till förskola eller skola efter beslut av rektor/förskolechef i samråd med lärarna och hänsyn tas till barngruppens åldersfördelning och syskonförtur. Det framgår dock inte vilka urvalsprinciper det är som gäller för intagning till förskoleklassen.

Enligt skollagen ska det finnas språkval i grundskolan. I skolförordningen anges att huvudmannen ska erbjuda minst två av språken franska, spanska och tyska som språkval. Huvudmannen ska sträva efter att därutöver erbjuda andra språk som språkval.

Av de dokument som Skolinspektionen har tagit del av samt av intervjun med rektorn framgår att skolan erbjuder endast spanska inom ramen för språkval. Samtliga elever läser till en början spanska men några väljer sedan att avsluta studierna och istället läsa engelska eller svenska inom ramen för språkval.

Elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ska enligt skollagen ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Även den som avser att påbörja en utbildning ska ha tillgång till vägledning.

Av tillsynen framgår att inte alla elever på skolan har tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. För eleverna i årskurs 8 och årskurs 9 köper skolan vid behov, till exempel inför gymnasievalet, studie- och yrkesvägledningstimmar av behörig studie- och yrkesvägledare. Däremot erbjuds inte vägledning för de yngre eleverna. Detta försvårar för de yngre eleverna att få rätt information om till exempel språkval.

Skolinspektionen konstaterar att skollagens bestämmelser om öppenhetskravet samt kravet om avgiftsfri utbildning inte är uppfyllda. Inte heller är urvalsgrunderna till förskoleklassen tydliggjorda. Vidare har inte alla elever i Vasastans Montessoriskola tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Tillsynen visar också att skolan erbjuder endast ett språk inom ramen för språkval. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs avhjälpa bristerna.

Författning

1 kap. 8 §, 2 kap. 29 §, 9 kap. 8-9 §§ och 18 §, 10 kap. 10-11 §§ skollagen, 9 kap. 5 § skolförordningen

Omfattning och resurstillgång

Bedömning

Vasastans Montessoriskola måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning och resurstillgång.

- Se till att skolan följer de bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden för elevens val samt hem- och konsumentkunskap som gäller för skolenheten.
- Se till att skolan utformar elevens val så att de motsvarar författningarnas krav.
- Se till att undervisningen omfattar obligatoriska ämnen.
- Se till att eleverna har tillgång till skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

Motivering

Enligt skollagen ska den totala undervisningstiden för varje elev vara minst 6 665 timmar. I bilaga 1 till skollagen (timplanen) finns bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden. I skolförordningen anges att huvudmannen, efter förslag av rektorn, beslutar om fördelning mellan årskurserna av undervisningstiden.

I skollagen anges vilka ämnen undervisningen i grundskolan ska omfatta. Där framgår även att det ska finnas elevens val och skolans val. I timplanen anges att eleverna i åk 1-9 för elevens val ska få totalt 382 timmar garanterad undervisningstid. Enligt skolförordningen ska huvudmannen erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Som elevens val får ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk) erbjudas. Enligt skolförordningen ska undervisning i ett ämne inom elevens val till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med kursplanen och med kunskapskraven. I skollagen anges att skolans val får omfatta ett lokalt tillval, om Statens skolverk har godkänt en plan för undervisningen. Enligt skolförordningen beslutar rektorn om hur utrymmet för skolans val ska användas. Rektorn får inte uppdras åt någon annan att fatta sådana beslut.

Av den timplan som lämnats till Skolinspektionen inför tillsynen av Vasastans Montessoriskola framgår att skolan inte har lagt ut timmar för elevens val. I intervju med rektor uppgavs att skolan istället valt att ha schemalagda längre pass där eleverna ges möjlighet att välja vilket ämne de vill läsa. Enligt rektorn utgår valet för vissa elever ibland utifrån behov, men för de flesta fall är det elevens intresse som styr valet av arbetsmoment. Tillsynen visar dock inte att eleverna erbjuds det antal timmar för elevens val som gäller enligt den tim-

plan skolan är skyldig att följa. Att låta vissa elever läsa in de ämnen de behöver mer tid för som en stödåtgärd inom ramen för elevens val uppfyller inte syftet med undervisningen, vilket är att fördjupa och bredda elevernas kunskaper i ett eller flera ämnen.

Av skolans timplan framgår att skolan reducerat undervisningstiden för hem- och konsument kunskap med 16 procent. Skolan har inte rätt att reducera undervisningstiden i ett ämne då inga beslut om avvikelser eller undantag från att följa timplanen är fattade för skolan.

Vidare framgår beskrivningen av skolans verksamhet samt i intervju med rektor att eleverna erbjuds undervisning i "EQ" under en lektion i veckan. Undervisningen bedrivs som en del i skolans värdegrundsarbete och består i att olika teman behandlas. Rektor kunde dock inte redogöra för inom ramen för vilket ämne eller ämnen denna undervisning bedrivs. Då "EQ" inte är ett ämne i grundskolan medger inte skollagens bestämmelser att skolan bedriver undervisning i detta inom ramen för den garanterade undervisningstiden.

Skolan erbjuder eleverna utökat antal undervisningstimmar i flera ämnen varför den totala undervisningstiden för eleverna inte ifrågasätts annat än för ämnet hem- och konsumentkunskap samt elevens val.

Enligt skollagen ska elever i grundskolan ha tillgång till skolbibliotek.

Med skolbibliotek avses enligt förarbetena (prop. 2009/10:165 s. 284) en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja eleverna. I läroplanen framhålls biblioteket som en del av skolans arbetsmiljö med syftet att eleverna själva ska kunna söka och utveckla kunskaper.

Tillsynen visar att eleverna på Vasastans Montessoriskola har tillgång till datorer och skön- och facklitteratur dock är de utspridda i de olika klassrummen. Det saknas på detta sätt en samlad resurs till elevernas förfogande.

Skolinspektionen konstaterar att skolan inte följer bestämmelserna om fördelning av undervisningstiden och bedriver undervisning i ett ämne som inte ingår i grundskolans ämnen. Vidare visar tillsynen att eleverna på Vasastans Montessoriskola saknar tillgång till skolbibliotek. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

2 kap. 36 §, 10 kap. 4-6 §§ skollagen, 9 kap. 8, 9, 11 §§ skolförordningen

Huvudmannaskap och godkännande

Bedömning

Vasastans Montessoriskola måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Huvudmannaskap och godkännande.

- Se till att samtliga lärare som undervisar skolans elever är anställda av huvudmannen.

Motivering

Enskilda får efter ansökan godkännas som huvudmän för grundskola. Godkännande ska lämnas om den enskilde har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen. Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen. Enligt 23 kap. i skollagen om entreprenad och samverkan, eller i övrigt i skollagen, medges inte möjlighet att överlämna undervisning till en annan huvudman på annat sätt än vad som följer i dessa bestämmelser.

Huvudmannen för Vasastans Montessoriskola har ett godkännande som huvudman för utbildningen vid skolan. Detta innebär att huvudmannen själv ska bedriva utbildningen och därmed undervisningen. I samtal med rektor framkommer att skolan saknar lokaler för att ge eleverna undervisning i textilslöjd samt idrott och hälsa. Eleverna på Vasastans Montessoriskola får därför undervisning i ämnet textilslöjd samt idrott- och hälsa på en närliggande kommunal skola. Lärarna som undervisar är inte anställda av föreningen Vasastans Montessoriskola som är huvudman för skolan utan av en kommunal huvudman.

Utredningen visar att huvudmannen för Vasastans Montessoriskola inte följer föreskrifterna för utbildningen då undervisningen i ämnena slöjd och idrott och hälsa överlämnats till en annan huvudman på ett sätt som inte är förenlig med

bestämmelserna i skollagen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 5 och 8 §§, 23 kap. 3 § skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Enhetschef

Ana-Maria Koci
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).